

درس های مبارزات کارگران چینی حمید

کمیته هماهنگی

سه شنبه هفتم آبان ۱۳۸۷

کارخانه چینی حمید در قم مدتی است که تعطیل شده است. کارگران همه بیکار شده اند و در طول مدت بیکاری هیچ دستمزد یا حق بیمه ای دریافت نکرده اند. یک ماه پیش صدها کارگر در یک حرکت متحد هماهنگ علیه بیکاری و قطع دستمزدهای خود دست به اعتراض زدند. حدود ۴۰۰ کارگر از محل کارخانه به سمت محل موسوم به امام زاده شاه جمال به راه افتادند و به شکلی سنجیده و برنامه ریزی شده از توده های کارگر همزنجیر خویش طلب حمایت کردند. راه پیمایی اعتراضی توده های کارگر با استقبال بسیار چشمگیر کارگران شهر مواجه شد، به گونه ای که در یک چشم به زدن جمعیت ۴۰۰ نفری آنان به ۱۵۰۰ نفر افزایش یافت. پیوستن شمارکثیر اهالی کارگر منطقه به توده کارگر معترض چینی حمید، آتش خشم عوامل سرکوب دولت سرمایه را سخت شعله ور کرد. شمار زیادی پلیس و لباس شخصی و سایر نیروهای انتظامی و امنیتی به مسیر راه پیمایی اعزام شدند و مطابق معمول فرمان سرکوب اعتراض از همه سو صادر شد. نیروی قهر دولت سرمایه تلاش کرد تا راه پیمایان معترض کارگر را به درون امام زاده سوق دهد و در آنجا آماج حملات خود قرار دهد. اما کارگران با هوشیاری و درایت از افتادن به دام سرکوبگران خودداری کردند. آنان راه پیمایی را به سمتی مخالف آن چه نیروی سرکوب اراده کرده بود ادامه دادند و به این ترتیب نقشه دشمن را نقش بر آب ساختند. پلیس به دنبال مواجهه با مقاومت سخت و مصمم کارگران بر شدت حملات خود افزود. نیروی کمکی زیادی را به محل احضار کرد و سرانجام فرمان قلع و قمع برای درهم شکستن مقاومت توده های کارگر آغاز شد. شمار زیادی زخمی شدند. عده ای دستگیر و بقیه مجبور به ترک محل شدند. راه پیمایی اعتراضی ماه پیش به این صورت درهم شکسته شد. اما شعله های مبارزه کارگران خاموش نشد. چندی بعد کارگران بر اساس برنامه ریزی قبلی، دوباره در نقطه ای از شهر اجتماع و شروع به راه پیمایی کردند. این بار نیز تجمع آنان با تهاجم وحشیانه پلیس مواجه شد. کارگران شروع به سر دادن شعار کردند و پس از مدتی مقاومت مجبور به ترک منطقه شدند.

بیکاری، فقدان هر گونه چشم انداز یافتن کار، فشار سهمگین بدهکاری ها و گرسنگی فرزندان، تهدید به زندان به خاطر تأخیر اجاره بهای مسکن و همه مصائب دیگر امکان سکوت را از کارگران سلب می کرد. دولت سرمایه نطفه هر اعتراض را درهم می کوبید و خفه می کرد. اما آزار و شکنجه و فشار ناشی از فقر و گرسنگی و تنگناهای کشنده معیشتی کارگران را مجبور به مبارزه و استقبال از تمامی اشکال سرکوب نیروهای انتظامی و امنیتی می کرد. یک هفته پیش مجدداً کارگران در یکی از میدان های شهر قم دست به تشکیل اجتماع زدند و این بار دستگاه های نظم و اعمال قهر سرمایه خود را مجبور دیدند که برای مقابله با موج خشم کارگران وعده و وعید بدهند. آنان وانمود کردند که کارفرمایان را برای تعیین تکلیف کارگران مورد پرس و جو قرار خواهند داد. سرمایه داران دو سال پیش به توده های کارگر گفته بودند که آنان را به اداره بیمه معرفی خواهند کرد. حرفی که همچون همه حرف های دیگر صاحبان سرمایه

دروغ محض بود و صرفاً با هدف جلوگیری از بروز خشم و شروع مبارزات کارگران بر زبان جاری می شد. عوامل اجرای نظم و اعمال قهر سرمایه به دنبال مدت ها مبارزه و اعتراض کارگران اینک به گونه ای عوام فریبانه وعده می دادند که از کارفرمایان خواهند خواست تا شاید برای چند ریال بیمه چند ماهه آنان چاره ای بیندیشند!!

مبارزه کارگران ادامه دارد. به نظر ما این مبارزات تا همین جا حاوی درس های قابل توجهی بوده است که در جای خود آموزنده است و می تواند راهگشای کار برای مبارزات بعدی باشد. قبل از هر چیز ابتکارات کارگران از آغاز تا امروز قابل تعمق است. برنامه ریزی جلب پشتیبانی از کارگران همزنجیر یکی از مسائل مهمی است که در دوره کنونی حیات جنبش کارگری ایران نه فقط به راهکار رایج مبارزات تبدیل نشده است بلکه هنوز مراحل بسیار جنینی خود را طی می کند. تلاش برای به کارگیری این راهکار مهم تنها در چند مورد خاص مانند جنبش کارگران نیشکر هفته تپه، لاستیک البرز و به صورت محدودتر در ایران صدرای بوشهر مورد نظر کارگران بوده است و در هر کدام از این موارد نتایج مؤثری هم داشته است. یک نکته بسیار درس آموز در همه این موارد و از جمله همین مبارزات کارگران چینی حمید در قم استقبال نسبتاً گسترده اهالی کارگر شهر برای پیوستن به صفوف همسرنوشتان معترض خویش است. این امر کاملاً طبیعی است. زیرا هر فریادی که امروز از از سینه هر کارگری خارج می شود فریادی است که به طور عینی در اعماق هستی عظیم ترین بخش طبقه کارگر ریشه دارد. واقعیت این است که جمعیت کثیر کارگران اخراجی و گرسنه و سرگردان در ورطه فقر و فلاکت در مناطق مختلف شهری مانند قم وقتی که خبر عزم جزم کارگران چینی حمید برای راه پیمایی علیه اخراج و بیکارسازی ها و قطع هر گونه ممر معیشتی خود را می شنوند نمی توانند نسبت به چنین رخدادی واکنش نشان ندهند. زندگی رقت بار روز آنان امکان بی تفاوتی در برابر این رویداد را تا حدود زیادی از آنان سلب می کند. این موضوعی است که همه کارگران باید در جریان اعتراضات روزمره خود روی آن حساب کنند و تجربه نیشکر هفت تپه و لاستیک البرز نشان داده که حمایت های مردم چشمگیر است.

موضوع بالا به نوبه خود ضرورت تدارک و تجهیز مناسب برای جلب پشتیبانی همزنجیران از حرکت های مختلف اعتراضی را مطرح می کند. وقتی که شمار زیادی از اهالی کارگر هر شهر صدای اعتراض ما را فریاد دردهای کشنده خویش می بیند ما باید برای رساندن این فریادهایمان به گوش شمار هر چه بیشتر آنان برنامه ریزی و تلاش عملی کنیم. هیچ چیز بدتر از این نیست که در جریان مبارزات، محتوای مطالبات یا دردها و رنج های دامنگیر خود را فقط مشکلات خودمان بدانیم. این تصور از بیخ و بن باطل است. ما یک طبقه اجتماعی عظیم هستیم که در کنار هم استثمار می شویم و دردها و رنج های مشترکی داریم. همه ما را سرمایه استثمار می کند. مبارزات همه ما همه جا توسط دولت سرمایه سرکوب می شود. همه فوج فوج اخراج می شویم. همه در پی اخراج هر گونه امکانات معاش خود و زن و بچه هایمان را از دست می دهیم. هر مبارزه ما در هر کجا و هر گوشه هر شهر یا کارخانه و مدرسه و بیمارستان و جاهای دیگر به حکم همین شرایط مشترک زیست و کار و استثمار و بی حقوقی و ستم کشی می تواند فراخوانی برای اتحاد عملی جمعیت هر چه زیادتری از توده همزنجیر ما در کارخانه ها و مراکز کار و تولید دیگر یا در محلات مختلف شهر باشد. سازمانیابی ما برای جلب این پشتیبانی هم می تواند حلقه ای از تلاش برای سازمانیابی هر چه وسیع تر کل توده های طبقه مان در مقیاس سراسری باشد و واقعیت این است که روند سازمانیابی سراسری ما علیه سرمایه داری نیز از درون همین فراز و فرودها می گذرد.

درس مهم دیگری که از مبارزات کارگران چینی حمید می توان آموخت وجود رویکرد اعمال قدرت طبقاتی در درون این مبارزات است. کارگران این کارخانه در شرایطی قرار دارند که قادر به اعتصاب و توقف چرخ تولید و فشار دادن شریان سود سرمایه نیستند. آنان قادر به استفاده از راهکار اعتصاب برای اعمال قدرت نمی باشند. اما تلاش برای بسیج هر چه گسترده همزنجیران و پیوند زدن قدرت مبارزه آن ها به صف اعتراض روز خود به طور واقعی یک ابتکار برای اعمال قدرت است. دلیل این موضوع کم و بیش روشن است. دولت سرمایه داری از پیوند خوردن کارگران به هم سخت وحشت دارد و هر گام تلاش کارگران برای راه انداختن خیزش های اعتراضی یا کانون های مقاومت وسیع و جمعی طبقاتی را خطری بزرگ برای وجود نظام سرمایه داری احساس می کند. درست به همین دلیل رویکرد کارگران چینی حمید به توسعه دامنه مبارزات خود به فضای زندگی و فکر و چاره یابی ها و چه باید کردن های توده های کارگر شکلی از اعمال قدرت علیه سرمایه داران و دولت سرمایه داری است. دلیل کوتاه آمدن قوای سرکوب در مقابل موج مبارزات بعدی کارگران را دقیقاً باید در همین جا جستجو کرد. این نکته بسیار جالب و در جای خود آموزنده است که دستگاه اعمال قهر و مجری نظم سرمایه در دور اول اعتراضات کارگران دست به کار سرکوب شده اند. آنان در دور دوم نیز همین کار را ادامه داده اند. اما در مرحله بعدی نه فقط تاکتیک وعده و وعید را در پیش گرفته اند بلکه از آن مهم تر حتی تا حد بازداشت عوامل کارفرما یا حتی سرمایه دار هم پیش رفته اند. بی گمان، هیچ کارگری نباید فریب این گونه ترفندهای دولت سرمایه را بخورد. آنان بسیار حساب شده سرمایه دار را برای دقایقی بازداشت می کنند و بعد هم با عزت و احترام و هزاران پوزش او را آزاد می سازند. آنان اساساً با هدف تأمین و تضمین منافع سرمایه دار به این کار مبادرت می کنند، زیرا این کار صرفاً راهکاری برای فریب کارگران و کشاندن آنان به بیراهه های اعتماد به دولت و سپس متفرق شدن و دست کشیدن از مبارزه بدون دستیابی به هیچ نوع نتیجه است. با این وصف، همین تغییر تاکتیک رژیم از سرکوب عریان به وعده و وعید و قول بازداشت کارفرما به هر حال نوعی عقب نشینی در مقابل مبارزات کارگران است و کارگران باید آن را از جمله دستاوردهای مبارزاتی خود به شمار آورند و همچنان به عقب نشاندن نیروهای سرکوبگر ادامه دهند.

حرف های خود را خلاصه کنیم. کارگران چینی حمید تا لحظه حاضر مبارزات خود را خوب پیش برده اند. این مبارزه تا همین جا دستاوردهای مهمی داشته است. تاکتیک های انتخاب شده می تواند در سطحی وسیع تر و از درون مبارزه ای سازمان یافته تر به کار گرفته شود. این حرکت ها در صورت استمرار و تعمیق و پختگی بیشتری تواند بر بستر پیکار سراسری توده های کارگر ایران راه گشای برداشتن گام های مهم تر برای سازمانیابی سراسری کارگران علیه سرمایه حول منشور مطالبات پایه ای طبقه کارگر باشد.

کارگران علیه سرمایه متشکل شویم !

کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکل کارگری

۶ آبان ۸۷

www.hamaahangi.com

hamaahangi@gmail.com